# ТВОРЧІ КОНКУРСИ ЕКОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ПРОСВІТНИЦТВА МОЛОДІ

**Тихомирова Т.С., Шестопалов А.В., Босюк А.С., Крючкова В.В., Чікірякін К.В.**
***Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків***

Сучасні виклики, пов'язані з екологічною ситуацією в Україні, особливо в умовах воєнного стану, зумовлюють нагальну потребу в посиленні еколого-просвітницької діяльності серед молодого покоління. Один із дієвих напрямів такої діяльності – активна взаємодія закладів вищої освіти зі школами та коледжами з метою формування екологічної свідомості, практичного мислення та активної громадянської позиції учнів та студентів.

У цьому контексті показовим є досвід кафедри хімічної техніки та промислової екології щодо щорічної організації всеукраїнських творчих конкурсів відеороликів та есе на екологічну тематику. Конкурси проводяться серед учнів середньої та старшої школи, а також серед студентів закладів фахової передвищої освіти. У середньому щороку в заходах беруть участь близько 1000 конкурсантів із різних регіонів України. Такий сталий інтерес свідчить про високу потребу молоді в комунікації на теми довкілля та залучення до процесів сталого розвитку.

Тематика робіт орієнтується на найбільш актуальні екологічні проблеми, що турбують молодь. За результатами останніх конкурсів встановлено, що приблизно 35% учасників обирають тему екологічних наслідків бойових дій – це свідчить про глибоку емпатію, патріотизм та відповідальність юного покоління. Ще 40% робіт присвячені проблемі стрімкого накопичення відходів, зокрема пластику та небезпечних побутових відходів. У конкурсних матеріалах також порушуються питання впливу автотранспорту на довкілля, нераціонального використання природних ресурсів, забруднення повітря, води та ґрунтів, а також загрози здоров'ю людей від антропогенних чинників.

Особливої уваги заслуговує той факт, що учасники дедалі частіше діляться у своїх роботах власним досвідом екологічного способу життя: сортуванням сміття, участю в прибиранні громадських територій, мінімізацією використання одноразового пластику, веденням екоблогів. Значна частина робіт містить активні заклики до дій – доєднання до екологічних ініціатив, зміни щоденних звичок, усвідомленого споживання. Таким чином, конкурсанти не лише відображають проблеми, але й демонструють приклади рішень, що мають реальне практичне втілення.

Отже, проведення творчих конкурсів екологічного спрямування є не лише ефективним інструментом формування екологічної свідомості молоді, а й важливою складовою якісного освітнього процесу. Вони сприяють активній взаємодії університетів із молодіжною аудиторією та зміцнюють роль вищої школи як центру екологічної просвіти.